

ผลงานหมายเลข 2

เรื่อง

การช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้างของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม
ศึกษาและพิจารณา ช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง

ผลงานของ

นายพิชัย เอกพิทักษ์ดำรง

ผู้ขอประเมินตำแหน่ง ผู้ตรวจราชการกรม
(เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 9 ชข.)

กรมการจัดหางาน

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

๖๒๒.๐๕.๖

ห้องสมุดกรมแรงงาน
และสวัสดิการสังคม

ผู้ขอประเมิน

นายพิชัย เอกพิทักษ์ดำรง

ตำแหน่งที่ขอประเมิน

ผู้ตรวจราชการกรม

(เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 9 ชช.)

ผลงานหมายเลข 2

ชื่องาน การช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้างของกระทรวง
แรงงานและสวัสดิการสังคม ศึกษาเฉพาะ
กรณีศูนย์ช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง

ลักษณะ : งานด้านนโยบายและการบริหาร

012.05.6

พ.บ.27

เลขเรียกหนังสือ.....

5718

คำนำ

สืบเนื่องภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอยตั้งแต่ปี 2540 ได้ส่งผลให้ประเทศประสบกับปัญหาการว่างงานที่รุนแรง กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ถูกเลิกจ้าง ได้กำหนดรูปแบบในการให้ความช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง โดยจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง

ในฐานะที่ผู้เขียนมีบทบาทหน้าที่ในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดรูปแบบแนวทางและขั้นตอนในการบริหารศูนย์ช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง จึงมีความสนใจในเรื่องการให้ความช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง ได้ดำเนินการศึกษาวิธีการดำเนินการ ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนจุดบกพร่องในการให้ความช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง โดยมุ่งหวังว่าผลของการศึกษาจะมีส่วนในการแก้ไขปัญหาการว่างงาน ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ที่ถูกเลิกจ้าง

ผู้เขียนขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการผลิตเอกสารเล่มนี้ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่กองตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง ของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอวิธีการช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้างโดยการจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง รวมทั้งศึกษาวิเคราะห์รูปแบบ วิธีการและผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ แนวทางการดำเนินงานของศูนย์ช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง ใช้วิธีการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง หนังสือสั่งการ รวมทั้งรายงานผลการดำเนินงานและการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

ผลการศึกษาพบว่า ศูนย์ช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้างใน ส่วนกลาง เป็นเพียงหน่วยงานรับเรื่องเบื้องต้น (Intake) และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการช่วยเหลือต่อไป มิสามารถจัดการช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้างได้อย่างเบ็ดเสร็จในทันทีที่ได้มาขอความช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้างที่มาขอรับความช่วยเหลือส่วนใหญ่ร้อยละ 84 ติดต่อกขอให้ช่วยเหลือในเรื่องการหางานทำ รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 8.5 ขอรับความช่วยเหลือด้านคำปรึกษาปัญหากฎหมายแรงงาน อีกร้อยละ 5 ขอความช่วยเหลือในเรื่องเงินทุนประกอบอาชีพ ร้อยละ 2 ขอความช่วยเหลือให้ฝึกอาชีพ และร้อยละ 0.5 ขอความช่วยเหลือด้านการประกันสังคม ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าผู้ถูกเลิกจ้างจะสนใจเรื่องการหางานทำมากกว่าจะฝึกอาชีพหรือรับบริการด้านอื่น ๆ ของกระทรวง สำหรับศูนย์ช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้างในส่วนภูมิภาคพบว่า มีผู้ถูกเลิกจ้าง 22,665 คน ในกิจการรวม 20 ประเภท เช่น เสื้อผ้าสำเร็จรูป สิ่งทอ ผลิตภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง เป็นต้นมีผู้ขอรับสมัครงาน 3,441 คน และสามารถบรรจุงานได้ 2,164 คน คิดเป็นร้อยละ 63 ของจำนวนผู้ที่ขอให้ความช่วยเหลืออนอกนั้นเป็นการช่วยเหลือในเรื่องค่าจ้างค้างจ่ายค่าชดเชยการประกันสังคม ฝึกอาชีพและขอกู้เงินทุนประกอบอาชีพ

ปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่เนื่องจากขาดระบบการรวบรวมข้อมูลและรายงานข้อมูล รวมทั้งการติดต่อประสานงานล่าช้า ขาดระบบการติดตามผลการช่วยเหลืออย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา คือ ควรมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ด้านเลิกจ้างแรงงานให้ชัดเจน เน้นการป้องกันปัญหามากกว่าการแก้ปัญหาเมื่อเกิด ปัญหาการเลิกจ้างขึ้นแล้ว ควรเตรียมพร้อมในด้านบุคลากรให้มีความรอบรู้งานของ กระทรวง เพื่อสามารถปฏิบัติงานในรูปแบบศูนย์ช่วยเหลือได้ทันทีอย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดทำข้อมูลตำแหน่งงานว่างให้เป็นปัจจุบัน สำหรับศูนย์ช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้างใน จังหวัด เพื่อลดความซ้ำซ้อน สับสนในการปฏิบัติหรือรายงานผล ควรมอบให้สำนักงาน แรงงานและสวัสดิการสังคมจังหวัดเป็นศูนย์กลางในการช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง โดยเป็น หน่วยประสานงานในเรื่องข้อมูลด้านแรงงาน หรือผลการดำเนินงานช่วยเหลือเป็นหลัก ส่วนการปฏิบัติงานช่วยเหลือยังคงให้เป็นความรับผิดชอบของหน่วยงานสังกัดกระทรวง แรงงานและสวัสดิการสังคม ตามภารกิจขอบเขตหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน

สารบัญ

หน้า

คำนำ

บทคัดย่อ

บทที่ 1

บทนำ

- 1.1 ความสำคัญของปัญหา 1
- 1.2 วัตถุประสงค์ 3
- 1.3 วิธีการศึกษา 3
- 1.4 ขอบเขตการศึกษา 3
- 1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ 4

บทที่ 2

แนวความคิดเกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้างของ
กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

- 2.1 ความหมายคำว่า “เลิกจ้าง” 5
- 2.2 มาตรการช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้างของกระทรวงแรงงาน
และสวัสดิการสังคม 5
- 2.3 แนวทางการดำเนินงานช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้างใน
ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค 6
 - 2.3.1 ส่วนกลาง 6
 - 2.3.2 ส่วนภูมิภาค 11

บทที่ 3

ศูนย์ช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง

- 3.1 ความเป็นมา 14
- 3.2 ภารกิจของศูนย์ช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง 14
 - 3.2.1 ในส่วนกลาง 14
 - 3.2.2 ในส่วนภูมิภาค 22

	หน้า
3.3 การดำเนินงานของศูนย์ช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง	26
3.4 ผลการดำเนินงาน	34
3.5 การติดตามผลการช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง	40
3.6 การขยายผลการดำเนินงาน	43
3.7 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข	44
บทที่ 4 สรุปและข้อเสนอแนะ	53

บรรณานุกรม

เอกสารอ้างอิง

ภาคผนวก